

Afdeling	: OG - Openbaar Gebied	B&W-voorstel: DJ-2630375
Naam opsteller voorstel	: Gerrit Speelberg g.speelberg@weert.nl, 0495575512	Zaaknummer: 2595428
Portefeuillehouder	: drs. P.H. (Paul) Spruijt	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Aanvullende financiering Moesel fase 1

Voorstel

1. De raad voor te stellen om:

1. Een aanvullend investeringsbudget van €1.780.000 (afgerond) beschikbaar te stellen voor het project Moesel fase 1.
2. De aanvullend benodigde jaarlast op basis van beslispoint 1 van € 26.326 kapitaallasten voor het deel riolering ten laste van de voorziening riolering 2026 en verder te brengen, € 17.610 kapitaallasten voor het deel infra ten laste van het begrotingssaldo 2026 en verder te brengen.
3. Het eenmalige aanvullende benodigde budget voor groen van € 177.881 te storten in de bestemmingsreserve groen en dit bedrag uit de algemene reserve te dekken (deel van beslispoint 1).
4. Een deel van de subsidie ter grootte van € 330.726 voor mobiliteitsmaatregelen aan te wenden als gedeeltelijke dekking voor dit project.
5. Te besluiten dat, indien de subsidieaanvraag klimaatbestendigheid bij de Provincie Limburg voor het project Weert Zuid leidt tot een definitieve beschikking, deze subsidie €200.000,- aan te wenden als gedeeltelijke dekking voor het gehele project infrastructuur Moesel fase 1 conform de verdeling riool 60%, wegen 30% en groen 10%.

Inleiding

Het project Moesel fase 1 richt zich op duurzame verbeteringen in de openbare ruimte van de wijk Moesel. Onderdelen daarvan zijn grootschalige rioolvervanging, de aanleg van een gescheiden rioolstelsel en de afkoppeling van hemelwater. Daarnaast wordt de wijk vergroend en staan verkeersveiligheid en milieuvriendelijkheid voorop. De vergroening van de wijk en de inrichting van woonstraten als 30 km/u zones verhogen de verkeersveiligheid en dragen bij aan de milieuvriendelijkheid van de wijk. De leefbaarheid verbetert en de inrichting van de openbare ruimte faciliteert beweging, ontmoeting en sociale veiligheid.

Op 3 oktober 2016 heeft de raad het Gemeentelijk Rioleringsplan vastgesteld met hierin een wijkgerichte infrastructurele aanpak omgeving Moesel fase 1. Vanaf 5 februari 2019 is er overleg geweest met de wijkraad, inwoners en een klankbordgroep om de wijk te betrekken bij de totstandkoming van het ontwerp. Op 3 februari 2021 heeft de raad ingestemd met een bijgesteld krediet van € 8.165 000 in verband met indexering, PFAS regelgeving en een alternatief voor de aansluiting van het riool/afwatering op het systeem van het waterschap.

In te vullen door het B&W secretariaat:

- ☐ Akkoord
☒ Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
☐ Anders, nl.:

- ☐ Niet akkoord
☐ Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 24-09-2024

Nummer: 9

De secretaris,

Het vooraf geraamde aanbestedingsbedrag van € 8.165.000 bleek te laag voor de bidders. De raad is hiervan op 22 maart 2022 op de hoogte gesteld. Uiteindelijk heeft de gemeente de laagste bieder gecontracteerd (€ 9.510.000 en een aanvullend krediet van € 2.510.000).

De raad heeft op 25 januari 2023 een begrotingswijziging aangenomen vanwege prijsontwikkelingen, waarbij het budget is verhoogd met €966.000. Met deze bijstelling is het beschikbare krediet op €11.641.000 gekomen.

Voorname besluiten zijn door de raad genomen. Er zijn door raadsleden ook in de loop van het project vragen gesteld. Hierbij ging het met name over de communicatie met inwoners en later in de periode van september 2023- november 2023 over eventuele problemen met de wegversmalling.

Het college heeft hier naar geluisterd en een aantal maatregelen genomen. De raad is hiervan op de hoogte gebracht in diverse brieven en voortgangsrapportages (periode 8 mei 2023-16 september 2023).

Op 14 november 2023 hebben we de raad geïnformeerd over het besluit van het college omtrent de wegversmalling/verbreding. Dit is gebeurd naar aanleiding van gesprekken met inwoners en de klankbordgroep over diverse knelpunten en het vervolg daarover. De raad had hiervoor eerder al aandacht voor gevraagd (vanaf april 2023).

In januari en juni 2024 heeft de raad opnieuw voortgangsrapportages ontvangen. En de laatste raadsinformatie brief dateert van 9 juli jongstleden. Zie daarvoor de bijlagen.

Ondanks dat het project sinds de start van de uitvoering in mei 2023 volgens planning verloopt, is door onvoorziene ondergrondse en ook bovengrondse infrastructuurproblemen extra financiering nodig voor de voltooiing van fase 1.

Doel(en)

- Groenere en gezondere leefomgeving: Het creëren van een duurzamere wijk met verbeterde groene ruimten die bijdragen aan een beter leefklimaat.
- Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus: Verhogen van de kwaliteit van de groenvoorzieningen in de wijk om biodiversiteit te bevorderen en de wijk klimaatbestendiger te maken.
- Klimaatbestendiger en robuust: De wijk beter voorbereiden op klimaatveranderingen door afkoppeling van hemelwater en het toepassen van duurzame infrastructuur, zoals een gescheiden rioolstelsel.
- Vermindering van de achteruitgang van biodiversiteit: Door vergroening en verbeterde groenstructuren de biodiversiteit in de wijk verhogen en versterken.

Resultaten

- Verbeterde verkeersveiligheid en milieuvriendelijkheid: Het aanleggen van 30 km/u zones en vergroening van de openbare ruimte zorgen voor een verhoogde verkeersveiligheid en dragen bij aan een milieuvriendelijke wijk.
- Betere leefbaarheid en sociale veiligheid: De herinrichting van de openbare ruimte draagt bij aan een leefomgeving waarin beweging, ontmoeting en sociale veiligheid worden bevorderd.
- Infrastructuurproblemen opgelost: Aanpassingen in het rioolstelsel, wegen en parkeerplaatsen zorgen voor een betere doorstroom en verkeersveiligheid in de wijk.

Activiteiten

- Aanleg gescheiden rioolstelsel en afkoppeling van hemelwater: Het project richt zich op grootschalige rioolvervanging en afkoppeling van hemelwater om wateroverlast te voorkomen en duurzaamheid te vergroten.

- Vergroening van de wijk en aanplant van bomen: Het realiseren van meer groen en verbeteren van groeiplaatsen om de wijk aantrekkelijker te maken en de biodiversiteit te versterken.
- Aanleg van verkeersveiligheidsmaatregelen: Aanpassing van wegen, zoals het verbreden van smalle wegen, het aanleggen van extra parkeervakken, en het creëren van fietssuggestiestroken om de verkeersveiligheid te verbeteren.
- Communicatie met bewoners: Door middel van bijeenkomsten, bewonersbrieven en voortgangsrapportages worden de inwoners geïnformeerd en betrokken bij het project.

Argumenten

1.1 Een combinatie van factoren leidt tot meerkosten

De belangrijkste argumenten voor het tekort is een combinatie van ontwerpwijzigingen, onvoorziene meerkosten, prijsstijgingen, verhoogde ambities voor de groenvoorziening en aanhoudend slecht weer. Deze factoren hebben gezamenlijk geleid tot deze budgetoverschrijding.

1.2 Wegverbreding leidde tot/aanpassingen in het vastgestelde ontwerp

Naar aanleiding van klachten over de beperkte wegbreedte van 5,0 meter in de wijk Moesel en na een nieuwe verkeerskundige beoordeling, is het wegenontwerp aangepast. De huidige breedte bleek onvoldoende voor veilig tweerichtingsverkeer van gemotoriseerd verkeer en fietsers, vooral op locaties met parkeergelegenheden. Om deze situatie te verbeteren, is besloten de wegen waar mogelijk te verbreden naar 5,40 meter en extra parkeervakken aan te leggen. Wegen die al zijn aangelegd met een breedte van 5,0 meter, worden in dit project niet aangepast, maar zullen na afronding van het project opnieuw worden geëvalueerd.

1.3 Bemaling was nodig om de grondwaterstand te verlagen

Vanwege de natte omstandigheden stond het grondwater gemiddeld 1,5 meter hoger dan normaal. Hierdoor moest tijdens het leggen van het nieuwe riool bemaling worden uitgevoerd om de grondwaterstand tijdelijk te verlagen. Dit zorgde voor een drogere en stabielere werkomgeving en verminderde de kans op verzakkingen of instortingen van sleuven en werkputten. Deze maatregel was niet opgenomen in het oorspronkelijke bestek.

1.4 Gebruikte bestek moest worden aangepast door ontwerpaanpassingen

Het bestek is aangepast: de wegbreedtes zijn gewijzigd en er zijn extra parkeervakken ingetekend. Dit vereiste het maken van nieuwe tekeningen en extra overleggen met verschillende disciplines en inwoners. Als gevolg hiervan zijn de planontwikkelingskosten gestegen.

1.5 Interne en externe kosten

Moesel fase 1 is een omvangrijk en intensief project, dat een lange voorbereidingstijd heeft gekend, mede vanwege de uitdagingen tijdens de coronaperiode. Het betreft een van de grootste infrastructurele projecten in de gemeente, waarbij aanzienlijke aanpassingen in het ontwerp noodzakelijk waren. Dit heeft geleid tot extra inzet van alle betrokken projectgroepen, waarbij ook wisselingen binnen het projectteam een rol speelden. Deze factoren hebben bijgedragen aan de complexiteit en tijdsduur van het project, wat de inzet van extra uren onontkoombaar maakte.

2.1 Aanvullende financiële dekking voor project infrastructuur Moesel fase 1

Op basis van de verdeelsleutel voor grootschalige rioleringsprojecten is de verdeling voor het project infrastructuur Moesel fase 1 als volgt: 60% voor riolering, 30% voor wegen en 10% voor groen. Voor het rioleringsdeel is er een aanvullende jaarlijkse kapitaallast van €26.326, die vanaf 2026 ten laste van de voorziening riolering moet worden gebracht. Daarnaast bedraagt de aanvullende jaarlijkse kapitaallast voor het infrastructuurdeel (wegen) €17.610, welke vanaf 2026 ten laste van het begrotingssaldo komt.

Wij stellen voor om deze aanvullende lasten vanaf 2026 in de begroting op te nemen, zodat het project infrastructuur Moesel fase 1 volledig gedekt is en zonder financiële belemmeringen kan worden uitgevoerd. Deze dekking zorgt ervoor dat de infrastructuur- en rioolmaatregelen binnen het project duurzaam worden gefinancierd, conform de verdeling van kosten en kapitaallasten.

3.1 Groenplus ambitie (gebiedsvisie Keent-Moesel)

Het versterken en verbinden van groenstructuren draagt bij aan zowel de sociale als ecologische functies van de groengebieden in onze gemeente. Door groene gebieden intensiever te benutten, verbeteren we de leefomgeving voor bewoners, bevorderen we biodiversiteit, en spelen we in op klimaatadaptatie. Het groener inrichten van straten en de vernieuwing van pocketparks zijn belangrijke stappen om deze doelen te realiseren.

Op basis van de eerder genoemde verdeling van de verdeelsleutel voor het project infrastructuur Moesel fase 1 (60% riool, 30% wegen en 10% groen), is er een aanvullende bedrag van € 177.881 incidenteel nodig voor het deel groen (10%). Wij stellen voor om deze aanvullende lasten in een keer uit algemene reserve in de bestemmingsreserve groen te storten, zodat het project infrastructuur Moesel fase 1 volledig gedekt is en zonder financiële belemmeringen kan worden uitgevoerd.

3.2 Extra groeiplaatsverbetering is toegepast

We zijn overgestapt op grotere hoeveelheden groeiplaatsverbetering voor bomen om verschillende redenen. Grotere groeiplaatsen bieden betere groeiomstandigheden, waardoor bomen gezonder blijven en langer leven. Dit was bovendien noodzakelijk vanwege de vele storende bodemlagen, aanwezige kabels en leidingen, en waterproblematiek, waardoor we genoodzaakt waren grotere ondergrondse groeiplaatsen aan te leggen. Meer ruimte voor wortels betekent betere toegang tot water, voedingsstoffen en zuurstof, wat de gezondheid van de bomen bevordert. Daarnaast helpen grotere groeiplaatsen om schade aan bestrating en infrastructuur te verminderen, wat bijdraagt aan een stabielere en veiligere stedelijke groenvoorziening.

4.1 Specifieke uitkering woningbouw door bovenplanse infrastructuur

De gemeente heeft een subsidie ontvangen onder de regeling Specifieke uitkering Woningbouw op korte termijn voor mobiliteitsmaatregelen die de woningbouw versnellen. Dit houdt in: Verbeteren van de verkeersveiligheid in negen straten: Sint Jozefslaan, Maaseikerweg, Kruisstraat, Nassaulaan, Beatrixlaan, Johan Willem Frisolaan en een fietsoversteek bij Ringbaan-Zuid ter hoogte van Johan Willem Frisolaan, Dillenburg, Victor de Stuersstraat, en Kerkstraat.

Voor de eerste fase van het project in Moesel kunnen de verkeersveiligheidsmaatregelen op de Beatrixlaan en de Nassaulaan, 10 plateaus en fietssuggestiestroken in de Beatrixlaan deels worden bekostigd uit deze subsidie.

5.1 Aanwending van de subsidie Provincie Limburg voor project Weert-Zuid in Moesel fase 1

De Provincie Limburg heeft een subsidie van maximaal €200.000 toegekend aan de gemeente Weert voor klimaatbestendige maatregelen in de wijk Weert-Zuid. Deze subsidie is gericht op het verbeteren van de zoetwatervoorziening door middel van afkoppeling van hemelwater en de aanleg van infiltratiesystemen, zoals lavakoffers en wadi's. Dit draagt bij aan de waterconservering en aanvulling van de grondwatervoorraad.

Gezien de subsidievoorwaarden en de vereiste realisatie van de doelstellingen vóór eind 2024, wordt voorgesteld om het subsidiebedrag van €200.000 aan te wenden als gedeeltelijke dekking van het project *infrastructuur Moesel fase 1*. De verdeling van de kosten voor dit project kan als volgt worden toegepast: 60% voor het rioolstelsel, 30% voor de wegen en 10% voor het groenbeheer. Dit zorgt voor een optimale inzet van de subsidie binnen de bredere infrastructuurplannen van Moesel fase 1 en draagt bij aan het behalen van de provinciale doelstellingen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *Risico van prijsopdrijving door schaarste op de arbeidsmarkt:*

Er bestaat een risico dat de prijzen voor groenvoorzieningen hoger uitvallen dan begroot, door schaarste op de arbeidsmarkt en de toegenomen vraag naar gespecialiseerde arbeidskrachten. Dit maakt het lastig om de uiteindelijke kosten van aanbestedingen nauwkeurig in te schatten.

1.2 *Mogelijk ongemak door vertragingen in de uitvoering.*

Vertragingen in de uitvoering van het project kunnen leiden tot overlast voor omwonenden. Het niet tijdig afronden van de werkzaamheden kan het gebruik van openbare ruimten beperken en zorgen voor hinder.

1.3 *Compensatieclaim van de aannemer.*

De aannemer heeft een claim ingediend voor compensatie van kostenstijgingen en vertragingsschade. Hoewel deze claim in april is afgewezen en sindsdien niet is doorgezet, blijft het een potentiële kostenpost die aandacht vereist.

3.1 *Bestemmingsreserve Keent & Moesel en toekomstige winstneming uit grondexploitaties.*

Op 5 oktober 2022 heeft de gemeenteraad besloten een bestemmingsreserve Keent & Moesel in te stellen ter dekking van kapitaallasten voor het openbaar gebied in Keent-Moesel. Deze reserve zal worden gevoed door de winst uit de grondexploitaties van Zevensprong en J.W. Frisolaan, die naar verwachting ongeveer € 1.084.046,- zal bedragen. Dit is vermoedelijk de enige grondexploitatie in de Gebiedsontwikkeling Keent & Moesel waarbij winstneming plaatsvindt. De winstneming heeft echter nog niet plaatsgevonden.

Zodra er sprake is van (tussentijdse) winstneming bij de genoemde grondexploitaties, zal worden voorgesteld om een nader te bepalen bedrag vanuit de bestemmingsreserve Keent & Moesel terug te storten naar de algemene reserve, ter compensatie van de bijdrage vanuit de algemene reserve voor de reserve groen. Bij het bepalen van de hoogte van dit bedrag zal ervoor worden gezorgd dat de bestemmingsreserve Keent & Moesel voldoende gevuld blijft om de kapitaallasten te dekken voor het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte. Dit omvat onder andere de aanleg van extra groen, klimaat adaptieve maatregelen, initiatieven ter bevordering van de biodiversiteit, evenals het plaatsen van bankjes en speeltoestellen die ontmoeting bevorderen.

3.2 Risico van lagere winstneming uit grondexploitaties.

Er bestaat een risico dat de verwachte winst uit grondexploitaties lager uitvalt dan voorzien. Het duurt nog minimaal twee jaar voordat een tussentijdse winstneming mogelijk is, en het blijft onzeker welke investeringen nodig zullen zijn om de kwaliteit van de openbare ruimte in Keent & Moesel te verbeteren.

Bij winstneming van de grondexploitaties Zevensprong en J.W. Frisolaan een nader te bepalen bedrag vanuit de bestemmingsreserve Keent & Moesel terug te storten naar de algemene reserve ter compensatie van de bijdrage vanuit de algemene reserve voor de reserve groen.

5.1 Niet voldoen aan subsidiecriteria.

Indien bepaalde subsidievoorwaarden niet worden nageleefd, zoals het realiseren van groenvoorzieningen voor waterberging of het planten van aangepaste beplanting en bomen, kan dit leiden tot een korting op het subsidiebedrag van maximaal € 20.000,00.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Beschikbaar budget (begroting)	Budget
Beschikbaar door de raad	€ 11.641.000
Realisatie	€ 8.231.308,00
Verplichtingen	€ 4.255.899,00
Verwachte verplichtingen	€ 932.600,00
Totaal geprognosticeerd	€ 13.419.807,00
Tekort	€ -1.778.807,00

De financiële gevolgen van de beslispunten 1t/m 3 zijn in onderstaande tabel samengevat.

Omschrijving	Aanvullende Investering	Kapitaallasten (s)	Kosten groen (I)	dekking
Tekort	1.778.807			
Riool 60%	1.067.284	26.326		voorziening Riool vanaf 2026
Wegen 30%	533.642	17.610		Begrotingssaldo vanaf 2026
Groen 10%	177.881		177.881	Tlv algemene reserve(extra storting reserve groen)

In het geval dat beide subsidies (beslispunt 4 en 5) 100% definitief toegekend worden, dan wordt de financiële gevolgen als volgt:

Omschrijving	Aanvullende Investering	Kapitaallasten (s)	Kosten groen (I)	dekking
Tekort	1.778.807			

Dekking subsidies	530.726 (200.000+ 330.726)			
Totaal tekort	1.248.081			
Riool 60%	748.849	18.472		voorziening Riool vanaf 2026
Wegen 30%	374.424	12.356		Begrotingssaldo vanaf 2026
Groen 10%	124.808		124.808	Tlv algemene reserve(extra storting reserve groen)

Overleg gevoerd met

Intern:

Pieter Cuijten (Projectmanager Moesel Fase 1)
Edward Salman (Businesscontroller F&C)
Dirk Voermans (Senior communicatieadviseur)
Birgit Eggelen (Medewerker administratieve & secretariële ondersteuning)
Janke van der Zaag (Bestuursadviseur)
Marian Arts (Beleidsadviseur afdeling Ruimtelijk Beleid)
Selma van Mensvoort (Afdelingshoofd Ruimte & Economie)
Ralph van den Waardenberg (Beleidsadviseur Mobiliteit)
Martijn de Leeuw (adviseur mobiliteit)

Extern:

Participatie

- Informatie over het plan/ participatie groenplan gebeurt in Q4 2024.
- Er is samen met de griffie een informatiebijeenkomst georganiseerd op 29 augustus 2024. Het raadsvoorstel wordt geagendeerd voor de raad van 30 oktober 2024.

Communicatie

- De raad en de media hebben in een eerder stadium informatie ontvangen dat een aanvullende financiering gevraagd zal worden voor het project Moesel fase 1. Dit voorstel richt zich op de wijze van financieren. Hiervoor wordt geen afzonderlijk persbericht gemaakt.
- Op de gemeentelijke website en in de buurtapp kunnen we delen dat aanvullende financiering gevraagd wordt en wat de redenen daarvoor zijn.
- De raad is op de hoogte gebracht tijdens een raadsinformatie bijeenkomst op 29 augustus 2024.
- De verschillende rapportages en besluitvormingstrajecten die in de inleiding worden genoemd.

Planning

1. Laatste werkzaamheden infrastructuur en aanbesteding groenplan Q4 2024.
2. Uitvoering groenplan Q1 2025.
3. Uitvoering van het speeltuinenplan wordt nog nader bepaald, in samenhang met de vervanging van groen.

Evaluatie

De uitvoering van het project verloopt volgens planning en zal naar verwachting eind 2024 worden afgerond. Groen aanplant is gepland eind maart 2025.

Zoals afgesproken tijdens de raadscommissie R&E op 15 november 2023, zal het project medio eerste kwartaal 2025 worden geëvalueerd.

Bijlage(n)

- Raadsinformatiebrief d.d. 9 juli 2024
- Inwonersbrief 24 juni 2024